

Etiske retningslinjer for anvendelse af dyr i undervisning og forskning på Syddansk Universitet

1. Indledning

Disse retningslinjer er gældende for anvendelse af dyr i såvel undervisningen som i forskningen på universitetet.

På Syddansk Universitet anvendes dyr i undervisnings- og forskningssammenhæng. Universitetet skal i den forbindelse sikre en forsvarlig etisk anvendelse af disse dyr.

Udgangspunktet for en forsvarlig anvendelse af forsøgsdyr skal tages i 3R-princippet:

Refinement – alle dyreforsøg skal udføres ved hjælp af den mindst belastende teknik.

Reduction – der skal anvendes så få dyr som muligt, uden at kvaliteten kompromitteres.

Replacement – og der skal anvendes in-vitro eller alternative metoder, hvor dette er muligt.

Anvendelse af dyr i undervisningen kan kun tillades til at indøve en metode eller at bibringe relevant viden for studiet, hvis metoden eller den pågældende viden kun kan opnås ved anvendelse af dyr.

Anvendelse af dyr i forskning kan kun tillades, hvis disse forsøg ikke kan udføres i celle-, vævs- eller organkulturer eller andre metoder, der ikke kræver intakte dyr.

Anvendelse af dyr i undervisning og forskning skal planlægges og udføres med den højeste grad af faglighed, ansvarlighed og størst mulig åbenhed.

Biomedicinsk Laboratorium¹ er universitetets centrale forsøgsdyrsfacilitet og har til opgave at frem-skaffe, opstalde, passe og føre veterinært tilsyn med forsøgsdyr. Biomedicinsk Laboratorium skal sikre, at universitetets forpligtelser bliver overholdt, og at de højst mulige standarder såvel nationale som internationale, for dyrevelfærd, efterleves.

2. Tilladelse

Der skal foreligge en tilladelse fra Dyreforsøgstilsynet, før et dyreforsøg udføres. Aflivning af dyr er i juridisk forstand ikke betragtet som dyreforsøg. Anvendelse af aflivede dyr i undervisning og forskning kan derfor udføres uden tilladelse, dog skal aflivning foretages ved anerkendte metoder.

Anvendelse af dyr i undervisning må kun udføres, når dyret er generelt bedøvet, og der foreligger en tilladelse fra Dyreforsøgstilsynet hertil.

Indehaveren af tilladelsen skal sikre, at alle betingelser i tilladelsen er opfyldt, og at alle personer involveret i forsøget har den fornødne kompetence til at udføre dyreforsøg. Indehaveren skal tillige sikre, at alle dyr, der indgår i forsøget, er registreret til journalisering ved forsøgets start.

Indehaveren af tilladelsen har ansvaret for alle faser i dyreforsøget og skal ved dialog og orientering informere Biomedicinsk Laboratorium om alle dyrevelfærdsmæssige, sundhedsmæssige og arbejds-miljø-mæssige aspekter, såsom anvendelse af toksiske stoffer, radioisotoper, klassificerede mikro-organismer eller genmodificerede organismer.

3. Anskaffelse af forsøgsdyr

Forsøgsdyr omfattet af Bekendtgørelsen om dyreforsøg, BEK nr. 88 af 30/01/2013 må kun anskaffes med forudgående samtykke fra Biomedicinsk Laboratorium og kun fra leverandører, der er godkendt af myndighederne.

Bestilling af disse forsøgsdyr foretages af Biomedicinsk Laboratorium, medmindre andet særligt er aftalt. Der skal foreligge en gyldig sundhedsrapport, før dyrene accepteres af Biomedicinsk Laboratorium.

Visse dyrearter (fugle, fisk, padder, frø og indfangede vilde dyr), som anvendes på Biologisk Institut², kan anskaffes direkte, så frem betingelser i bekendtgørelsen er opfyldt.

Indfangede vilde dyr må ikke anvendes til dyreforsøg, medmindre Dyreforsøgstilsynet har meddelt tilladelse hertil.

4. Opstaldning af forsøgsdyr og udførelse af forsøget

Opstaldning af forsøgsdyr omfattet af Bekendtgørelsen om dyreforsøg, BEK nr. 88 af 30/01/2013 må kun foretages på Biomedicinsk Laboratorium.

Biomedicinsk Laboratorium har til opgave at passe forsøgsdyrene og at føre veterinært tilsyn med forsøgsdyr før, under og efter forsøget.

Opstaldning og pasning af visse dyrearter (fugle, fisk, padder, frø og indfangede vilde dyr) foretages på Biologisk Institut.

Alle forsøgsdyr og alle dyreforsøg skal være umiddelbart tilgængelige for inspektion.

5. Dyrevelfærdsmæssige aspekter

Hvis forsøget resulterer i smerte, lidelse, angst eller varigt mén for dyrene, ud over, hvad der er beskrevet i tilladelsen, skal forsøget umiddelbart stoppes.

Dyrevelfærdsmæssige aspekter og humane endepunkter i et forsøg skal være beskrevet, inden forsøget igangsættes. Såfremt de heri fastsatte grænser overskrides, skal forsøget umiddelbart indstilles, hvilket som regel indebærer eutanasi af dyrene.

Syddansk Universitet har nedsat to Dyrevelfærdsorganer jf. Bekendtgørelsen om dyreforsøg, BEK nr. 88 af 30/01/2013, kapitel 19. Et Dyreforsøgsorgan er etableret på Biomedicinsk Laboratorium til varetagelse af opgaver beskrevet i § 70 af bekendtgørelsen, For Det Sundhedsvidenskabelige Fakultet, Det Naturvidenskabelige Fakultet og Odense Universitetshospital. Et Dyrevelfærdsorgan er etableret på Biologisk Institut til varetagelse af samme opgaver for dyr, opstaldet på Biologisk Institut.

6. Centralt fastsatte regler

Der henvises til Dyreforsøgstilsynets hjemmeside www.dyreforsogstilsynet.dk om Dyreforsøgstilsynet og dyreforsøg.

¹ Biomedicinsk Laboratorium omfatter faciliteter på J.B. Winsløvs Vej 23, 5000 Odense C.

² Biologisk Institut omfatter faciliteter på Campusvej 55, 5230 Odense M og Marinbiologisk Forskningscenter, Hindsholmvej 11, 5300 Kerteminde.